

ЕКОЛОГИЯ'91

Министерство на околната среда влиза в новата 1991 г. с нов министър – проф. Димитър Воденичаров/от декември 1990 г./ и с решение за засилен контрол над 119 източници на замърсяване. Дадено е указание за съставяне екологични паспорти на същите.

„РУСЕ – ГЮРГЕВО“

3 април. На пресконференция в МОС са огласени резултатите от международната екологична експертиза на двата бряга. ЮНЕП препоръчва Русе и Гюргево да се разглеждат като единна екологична зона и българо-румънски семинар да създаде програма за ограничаване на замърсяването.

11 април. Среща на експерти и представители на румънското Министерство на ресурсите и промишлеността, на българското Министерство на индустрията, търговията и услугите, на министерствата на околната среда на двете страни, специалисти и членове на екологични партии и организации.

14 юни. МОС прави предложение на Комисията по околната среда към ВНС проблемът „Русе – Гюргево“ да кандидатства за финансиране пред регионалната програма на ФАР.

21 – 23 юни. На форума на екологичните политици в замък Лобжиш, ЧСФР, по настояване на нашата делегация и със съдействието на изпълнителния директор на програмата ФАР Том Гарви се провежда официална среща между министрите на околната среда на България и Румъния. ЕО приема да стане морален спонсор за решаване на проблема.

29 юли. На посещение в България е румънският министър на околната среда за договаряне на бърза и ефективна размяна на информация.

23 – 26 август. Отново много хлор в Русе.

27 август. Връчена вербална нота на румънското посолство.

5 септември. Зам.-министър В.Босевски информира по телевизията, че Комисията на ЕО е взела решение за изготвяне на генерален план относно промишлените инвестиции в региона Русе – Гюргево.

25 септември. Зам.-председателят на МС А.Томов отправя покана за спешна среща към румънския посланик в България по повод обгазяване.

27 септември. Министър-председателят Д.Попов отправя покана към румънския посланик за спешен разговор по повод обгазяване.

28 септември. „Екогласност“ и Зелената партия организират екологичен протест в Русе на Централния площад, където на същия ден преди 4 години русенци провеждат първата протестна демонстрация в България.

30 септември. Посещение на Д.Попов в Гюргево.

7 октомври. Министрите на околната среда на България и Румъния съгласуват текста на междуправителствената конвенция по опазване на околната среда.

Октомври. Авария в Гюргево.

7 ноември. Протестен рокфестивал „Спасете Русе!“.

7 ноември. Румъния отказва да подпише екологична конвенция, която би дала право на България да ползва международен арбитраж. Повод – участието на парламентаристи и на местни и централни органи на властта в протестната акция.

3 – 4 декември. Екологичен семинар в Русе и Гюргево на тема „Състояние и перспективи на екологичната защита в зоната „Русе – Гюргево“. Участват експерти на ЮНЕП и ЕО по програмата ФАР.

9 декември. Подписана е дългоочакваната конвенция между правителствата на България и Румъния за сътрудничество в областта на екологията. Под конвенцията подписите слагат – от румънска страна Марчиано Бляху, от българска – Валентин Василев.

АЕЦ „КОЗЛОДУЙ“

29 януари. На правителството е връчен доколад на президентската комисия за критичното състояние на централата.

26 юни. Информация на Радио Дойчландфунк за очаквана авария в Козлодуй.

Юли. „Козлодуй“ е кошмарът, от който Европа иска да се освободи. Повод – Европа е известена за доклада на експертите на МАГАТЕ за състоянието на централата.

5 юли. „Западната помощ е за сигурно и безопасно включване и поддържане на реакторите в изключено състояние“ – е заявил К.Тьопфер, министър на околната среда на Германия.

9 юли, Виена. Среща на представители на страните-членки на МААЕ. По инициатива на министъра на околната среда на Германия Клаус Тьопфер и по покана на МААЕ ядрени експерти и политици от САЩ, Япония, Франция, Германия, СССР, ЕО и България обсъждат критичното състояние на АЕЦ „Козлодуй“.

11 юли. По време на пленарна сесия на ЕО е приета резолюция с настояване общността да упражни натиск върху българските власти да изпълнят даденото обещание за закриване на двата 440 MW-ови реактора.

АЕЦ „Козлодуй“ е влязла в „Черната книга“ на Грийнпийс. Рисковете, свързани с експлоатацията на централата, продължават. До края на годината потокът от експерти и емисари от Европа и света в АЕЦ „Козлодуй“ не секва.

След като отправя апел към ЕО за спешни мерки при решаване въпроса с „Козлодуй“ /24 ноември/, известният Жак-Ив Кусто пристига с експерти от фондация „Кусто“ да се запознае на място с проблема.

ЧЕРНО МОРЕ

Август. В Батуми е създаден екологичен център „SOS Черно море“.

Септември. Международна екологична експедиция в Черно море.

30 септември – 5 октомври. Международен семинар за Черно море – участват черноморските страни, Океанографският институт на САЩ „Уудс хол“, Международната океанографска комисия при ЮНЕСКО – подготовка на дългогодишен регионален скопроект.

Ноември, Варна. Втора научна конференция за защита на природните ресурси на Варненския регион.

АЕЦ „БЕЛЕНЕ“

Април. Жителите на Свищов и Белене не приемат на съхранение черупка на ВВЕР-1000 и оборудване за спряната АЕЦ „Белене“.

ОЛОВНО-ЦИНКОВО ПРОИЗВОДСТВО /Асеновград, Кърджали/

4 юли. Решение на МС за прекратяване производството на олово в КЦМ край Асеновград и за изнасянето му извън страната.

ММК „Г.ДАМЯНОВ“ и ЯЗОВИР ТОПОЛНИЦА

Април. Изтичане на 300 т сярна киселина в р. Пиридопска, Тополница и язовир Тополница.

НЕФТОХИМИЧЕСКИ КОМБИНАТ, Бургас

Август. Закриват се и се консервират инсталации като част от програмата за премахване на неекологичните и неизгодни производства.

ДИМИТРОВГРАД

28 януари. Работна среща „Екологичните проблеми на Димитровград“.

21 октомври. На заседание на МС е взето решение за осигуряване изпълнението на някои неотложни екологични проекти в Димитровград.

Декември. МОС отпуска 1 млн. и 200 хил. лв. за довършване на протакания с години строеж на пречиствателна станция за питейна вода.

ЗАКОНОДАТЕЛСТВО

Септември. На своето последно пленарно заседание ВНС приема Закона за опазване на околната среда.

22 октомври. Приключва следствието по дело 3 срещу виновните лица, замърсили или допуснали замърсяване на околната среда. Извършени са проверки в черната и цветната металургия, химическата промишленост, строителството и селското стопанство. Отново възниква проблемът за давността на екологичните престъпления.

12 декември. Три години затвор за Гр.Стоичков и две за проф.Шиндаров постановява съдебният състав на дело 2 „Чернобил“.

Декември. Министърът на околната среда В. Василев внася за разглеждане в Народното събрание допълнение към Закона за опазване на околната среда.

ПОМОЩИТЕ

Април. Японската международна агенция за коопериране /ДЖАЙКА/ изразява готовност за предоставяне на технологични експертизи и разработки за контрол на въздуха и по-рационално използване на ел. енергия. Отпуснати са 30 стипендии за 1991 г. за краткосрочна специализация на български еколози в Япония.

Юни. 433 хил. долара отпуска фондация „МАККАРТЪР“ за възстановяване на 5 от най-замърсените индустриални райони на България. Първият е Бургас.

Министерството на околната среда на Германия отпуска 900 хиляди марки за изграждане на мониторингова система за въздуха на София.

4 – 7 юни. Мисия по програмата ФАР посещава страната, за да определи с българските власти екол. приоритети, които ще се финансират по програмата за 1991-92 г. 15 млн. екю ще отидат за създаване на Национална мониторингова система.

9 – 22 юни. Съвместна българо-американска мисия разработва студия за екологична стратегия на България до 2001 г. Учасстват бълг. специалисти и експерти на Световната банка, Агенцията на САЩ по опазване на околната среда и Агенция на САЩ за международно развитие и помощ. /Възможности за икономическа помощ от Световната банка и за инвестиции/.

17 юли. ЕО взима решение да отдели около 13 млн. долара спешна помощ за ремонт на АЕЦ „Козлодуй“.

27 септември. Подписано е споразумение между България и САЩ за помощ от 1 млн. и 200 хил. щатски долара за подобряване екологичната обстановка в районите на ТЕЦ.

14 октомври. Доклад на Световната банка относно средствата, отпуснати за околната среда за финансовата 1991 година. Сумата е 1,6 млрд. долара. Въз основа на проучвания са посочени най-крупните замърсители и приоритети при решаване на екопроблеми на Централна и Източна Европа. За България са подготвени два заема – за техническа помощ и за структурно преустройство. Положителна оценка относно приближаването цените на екологията в България до световните.

Октомври. Координационна среща на експерти за разработването на програма за екологично управление на р. Дунав, организирана от БАН, ПРООН, ЮНЕП, Световната и Европейската банка отпускат за разработването ѝ 23,5 млн. долара.

Декември. Гърция предлага на ЕО да финансира българо-гръцки проект за изграждане на контролно-измервателни системи върху водите на трансграничните реки.

НАСТЪПЛЕНИЕ НА ГРАЖДАНСКИ ФИРМИ В ЕКОЛОГИЧНОТО ПРОСТРАНСТВО НА БЪЛГАРИЯ

Април. Предложенията на водещи нефтени компании да разработват морския шelf предизвикват тревога и дискусии сред журналисти, екологични организации, специалисти за законите и екологични измерения на тази дейност.

15 април, София. Колоквиум „Екологични аспекти на проучванията на морските находища на нефт и газ“.

Юли. Българо-австралийската фирма „БИСИ“, без да ангажира финансово държавата, предлага да обнови оловно-цинковото производство в България и да реши за 36 месеца екологичните му проблеми.

4 октомври. Българо-австралийска фирма „БИСИ“, като посредник след първоначален отказ през август, успява да получи принципа виза за проект за завод за отпадъци в Бургас с капацитет, непознат в световната практика досега – 10 млн. тона отпадъци годишно.

24 октомври. Сключено първото работно споразумение с консорциума, в който влизат „ТЕКСАКО“, „ОМВ“, „ЕНТЪРПРАЙЗ Ойл“.

14 ноември. На пресконференция в МОС министър Валентин Василев заявява: „Завод за отпадъци в Бургас няма да има.“

Ноември. След посещение на германски специалисти и парламентаристи в АЕЦ „Козлодуй“ атомният експерт от Независимия институт по екология в Дармщад заявява пред журналисти, че „финансирането на реконструкцията на първите четири блока на АЕЦ-а ще бъде изгодно за западни фирми, които нямат поръчки и в никакъв случай не е помощ за решаване на енергийния проблем на България.“

ОРГАНИЗАЦИИ

„Екогласност“

1 юни. На общо събрание на НС „Екогласност“ София е взето решение да се смене политическото доверие от депутатите във

ВНС, ако те не напуснат заседанията на парламента. Учредителите на „Екогласност“ напускат софийското сдружение и се обособяват като организация в рамките на Политическия клуб „Екогласност“.

1 април. Загива последният „зелен“ вестник – УС на НС „Екогласност“ решава да се спре в „Екогласност“.

12 ноември. Н.В. Симеон Втори става почетен член на НС „Екогласност“.

Зелена партия

Април. Втора национална конференция на Зелената партия и избор на партийно ръководство, оглавявано от Александър Каракачанов. На 16.VI. в СГС е внесена молба за регистрация. Молбата е отхвърлена.

24 август, Пловдив. Извънредна национална конференция на Зелената партия, на която несъгласните с методите на работа и ръководство на А. Каракачанов избират нов Национален съвет с председател Христо Бисеров.

15 ноември. Върховният съд признава А. Каракачанов за лидер на Зелената партия.

29 ноември – 1 декември. ЗП /А. Каракачанов/ е домакин на редовната есенна среща на Европейската зелена координация, съставена от 24 организации.

Съюз за защита на природата

7 март. Възстановен.

Българско ядрено дружество

28 октомври. На конгреса на Европейското ядрено общество в Палермо българското ядрено дружество е прието за член на БЯО още преди да получи съдебна регистрация в България.

Фондация „Природа и здраве“

12 ноември. Учредена.

ФОРУМИ

10 април. Научно-практическа конференция „Екологията на София – състояние и приоритети“ – орг. КССБ, МОС и СНС.

21 – 23 юни, замъкът Добжиш, ЧСФР. Форум на европейските политики – обсъжда начини за осъществяване на дългосрочна стратегия за Европейска система за защита и възстановяване и на Европейска програма за околната среда.

Юни, София. Международна конференция за бъдещето на Източна Европа. Учасстват футуролози, политики, учени и общественици.

Октомври. XXVI сесия на Генералната конференция на ЮНЕСКО – разглеждана е дейността на българските национални комитети по програмите „Човек и биосфера“, Международна хидроложка програма, проекта „Синият Дунав“.

8 – 10 октомври, София. Международен форум „Столиците на бъдещата Европа“.

12 – 13 октомври, Кийстонски колеж, САЩ. Втора международна конференция „Политика на зелените движения в Източна Европа и съветските републики: предизвикателствата на успеха“.

16 октомври, Париж. Международна конференция по проблемите на горите.

21 – 23 октомври, София. Симпозиум за природата и човека, организиран от движение „Екофорум за мир“, общество „Лекарите и природата“, Медицинска академия и международната академия „Медици“.

22 – 24 октомври, София. Международна конференция „Устойчиво развитие и екология XXI в.“, организирана от АБЕКОЛ и фондация „Зелено общество“.

23 – 25 октомври, София. Българо-американски семинар „Икономика и устойчиво /екологосъобразно/ развитие на българското селско стопанство“, организиран от БАН и Националната академия на САЩ.

24 – 25 октомври, Русе. Първа национална научно-практическа конференция по метрология и екология. Учасстват 17 световноизвестни фирми.

8 ноември. На пленарно заседание в НС е обявен съставът на правителството на Филип Димитров. За министър на околната среда е назначен Валентин Василев.

Ноември. VI международен симпозиум по хетерогенен катализ – разглежда въпросите на почистване на отпадните газове от автомобилите и промишлеността, за ефективно използване на източниците на енергия и търсене на нови източници.

16 декември, Варна – декември, Пловдив. Семинар по опазване на околната среда за специалисти, бизнесмени и научни работници, ДЖЕТРО /Япония/, РИООС и българо-японското дружество „Джей-Би“. /ТК/